

Guía Docente

Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Xestión da empresa familiar	Código	611507010	
Titulación	Mestrado Universitario en Dirección e Administración de Empresas (2013)			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Rivera Castiñeira, M. Berta	Correo electrónico	b.rivera@udc.es	
Profesorado	Rivera Castiñeira, M. Berta	Correo electrónico	b.rivera@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Os obxectivos desta materia son coñecer a relevancia da empresa familiar, desde múltiples perspectivas. Neste senso, profundizarase no estudo e na investigación das características e problemática da empresa familiar dende un punto de vista tanto conceptual coma aplicado.			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A14	CE14 - Coñecer as características específicas das empresas familiares, con especial incidencia nos aspectos críticos da súa xestión e dirección.
A21	CE21 - Diseñar sistemas de información para a empresa.
A22	CE22 - Manexar ferramentas informáticas para a xestión de empresas.
A23	CE23 - Diseñar postos de traballo.
A24	CE24 - Diseñar sistemas de incentivos.
A25	CE25 - Implantar políticas de selección de persoal e deseñar carreiras profesionais
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B6	CG1 - Organizar e planificar a xestión empresarial.
B7	CG2 - Resolver problemas empresariais.
B8	CG3 - Tomar decisións na empresa de forma efectiva.
B9	CG4 - Compromiso ético na dirección empresarial.
B10	CG5 - Aplicar coñecementos á xestión empresarial
B11	CG6 - Aprender novas técnicas de dirección de empresas.
B12	CG7 - Adaptarse a novas situacións e xerar novas ideas no mundo empresarial.
B14	CG9 - Entender a importancia da cultura emprendedora.
B15	CG10 - Desenvolver no alumno capacidades analíticas, sintéticas e operativas necesarias para actuar no mundo das empresas familiares, o cal implica a capacidade para trasladar os coñecementos recibidos a situacións concretas.
C1	CT01 - Saber manexar as fontes de información relevante e o seu contido
C2	CT02 - Valorar criticamente o coñecemento e a tecnoloxía.
C3	CT03 - Valorar a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a carreira profesional.
C4	CT04 - Traballar en equipo e desenvolver un espírito lóxico e creativo.

C5	CT05 - Capacidade de análise e síntese
C6	CT06 - Comunicación oral e escrita.
C7	CT07 - Capacidade crítica.
C8	CT08 - Capacidade de liderado
C9	CT09 - Habilidade para traballar de forma autónoma.
C10	CT10 - Capacidade para comunicarse con expertos doutras áreas.
C11	CT11 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Comprender a problemática específica das empresas familiares e incidir nos aspectos críticos da dirección e xestión de este tipo de organizacións.	AP14	BP1	CP1
	AP21	BP2	CP2
	AP22	BP3	CP3
	AP23	BP4	CP4
	AP24	BP6	CP5
	AP25	BP7	CP6
		BP8	CP7
		BP9	CP8
		BP10	CP9
		BP11	CP10
		BP12	CP11
		BP14	
		BP15	

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque 1. Características das empresas familiares.	1.1. Introducción: Principales características e problemas
Bloque 2. Goberno da empresa familiar.	1.2. O sistema de la empresa familiar
Bloque 3. Evolución e continuidade.	1.3. Conflictos: origen e posibles soluciónes
	1.4. Relaciones, cultura e valores.
	2.1. Órganos de goberno da familia e da empresa
	2.2. O protocolo familiar.
	3.1. Evolución e crecemento.
	3.2. Sucesión e continuidade.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A14 A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B15 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11	10	20	30
Solución de problemas	A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B9 B10 B14 C1 C2 C3 C7 C8	4	12	16

Presentación oral	C1 C2 C5 C6 C7 C10 C11	2	4	6
Discusión dirixida	C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8 C10 C11	4	12	16
Análise de fontes documentais	C1 C2 C5 C6 C7 C11	0.5	1.5	2
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Os grupos de traballos asignados á realización do proxecto de empresa, resolverán cuestións relativas aos temas que conformen os contenidos desta materia. O obxectivo é que o profesor propoña casos de estudo vinculados coa empresa familiar, coa finalidade de buscar unha conexión entre os contidos da materia e a realización final do proxecto.
Solución de problemas	Nos casos de estudio, que se propoñan na materia, os alumnos deberán desenrolar habilidades para identificar os problemas que xurdan no ámbito da empresa familiar e resolvelos de forma eficiente e rigorosa.
Presentación oral	Os alumnos de forma individual ou en grupo, deberán defender diante do profesor e doutros estudantes, os avances efectuados nos seus traballos, así como a validez das decisións adoptadas dentro dos problemas que se identifiquen.
Discusión dirixida	Considétese nun intercambio de ideas e opinións entre os integrantes de cada un dos grupos e os responsables dos casos de empresa, acerca dun tema específico, relacionado co caso. Debateranse problemas e situacións relativas á toma de decisión no ámbito da empresa familiar.
Análise de fontes documentais	O estudante deberá de identificar e consultar as fontes documentais necesarias para o problema que pretenda resolver en cada momento. O profesor deberá actuar orientando dito análise documental.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Discusión dirixida Presentación oral Solución de problemas Análise de fontes documentais	O profesor ademais de atender ás cuestións expostas polos estudantes en cada una das clases, atenderaos de forma máis ampla e personalizada nas sesións de titorías que se realizarán de forma virtual. Nos horarios de titorías o alumno será atendido para aclarar aquelas dúbidas que lle xurdan, tanto no desenrolo dos casos de estudo, como para a preparación do proxecto. Alumnos con dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Empregarase a plataforma Moodle e o correo electrónico como vehículo de comunicación principal para a xestión de contidos, titorías e a entrega de traballos. Acordarase ao comezo do curso un calendario específico de datas compatible coa súa dedicación, mais Terán a mesma obriga de realizaren actividades e de acudir a calquera tipo de proba de avaliación que o alumnado a tempo completo.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A14 A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B14 B15 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11	Valorarase a capacidade do alumno para aplicar a metodoloxía do caso utilizando os coñecementos específicos desta materia.	70
Solución de problemas	A21 A22 A23 A24 A25 B1 B2 B3 B9 B10 B14 C1 C2 C3 C7 C8	Valorarase a capacidade do alumno para aplicar a solución de problemas utilizando os coñecementos específicos desta materia.	30

Observacións avaliación

Tanto o estudo de casos como a solución de problemas exige para súa realización a aplicación adecuada das metodoloxías impartidas, a presentación dos resultados do análise, a capacidade de discutir e defender os criterios que sustentan o análise e a búsqueda, filtrado, selección e consulta de fontes de documentación que apoyen o análise. Polo tanto, estes aspectos se avaliarán conxuntamente en ambos conceptos atribuíndo un 70% da avaliación ao estudo de casos e un 30% á solución de problemas.

Avaliación segunda oportunidade e convocatoria extraordinaria: o sistema de avaliación aplicado na primeira oportunidade manterase para a segunda oportunidade e a convocatoria extraordinaria.

Cualificación de non presentado. Corresponde ao alumno cando so participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación obtida.

Todos os aspectos relacionados con "dispensa académica", "dedicación ao estudo", "permanencia" e "fraude académica" rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC.

Naquelas tarefas que requiran traballar en equipo, o traballo do grupo debe ser realizado de forma equitativa por todos os seus membros, evitando a descompensación nas achegas individuais ao grupo. No caso de que algún membro non realice a súa correspondente contribución ao equipo, non poderá superar a materia en primeira oportunidade. En segunda. oportunidade terá que elaborar pola súa conta toda a tarefa asignada ao equipo, expoñéndoa en caso necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Corona, J. (ed) (2011). Empresa Familiar: aspectos jurídicos y económicos. Deusto - Casillas, J.C. y otros (2005). La gestión de la empresa familiar. Thompson - GalveC. y Salas, V. (2003). La empresa familiar en España. Fundación BBVA - Rojo, A., Diéguez, J., López, P. (2011). Importancia del concepto de Empresa Familiar en investigación: utilización de la base de datos SABI para su clasificación. Revista de Empresa Familiar1(1) <p>A maiores da Bibliografía relacionada, dado que o análise e búsqueda de fontes documentales é unha das metodoloxías desenvoltas durante o curso, será o propio alumno (orientado polo profesor) quen en función dos problemas que teña que abordar buscará as referencias documentales máis apropiadas. A lo longo do curso, recomendarase material adicional correspondente aos contidos impartidos.</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

1.- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:1.1. Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático1.2. Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos2.- Facilitarase a integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria3.- As tutorías faranse a través de teams4.- Traballarase para fomentar valores de respecto e igualdade.5- Perspectiva de xénero. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías